

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**Základní škola a Mateřská škola Rájec, okres
Šumperk, příspěvková organizace**

KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ

Motto: „Dětem se člověk nesmí ani nadřazovat, ani podbízet, dítěti se musí rozumět!“

Naše vize

„Kdo si hraje, nezlobí“

Chceme, aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života. Chceme, aby upřednostňovaly kvalitní mezilidské hodnoty před materiálními hodnotami. Chceme dokázat, že negativním jevům lze předcházet, seznámit je s výsledky civilizace. Chceme vychovávat děti vnímavé, tolerantní, kamarádké a sebevědomé.

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE.....	4
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
3.1 Věcné vybavení.....	5
3.2 Životospráva.....	6
3.3 Psychosociální podmínky.....	6
3.4 Organizace dne v MŠ.....	7
3.5 Řízení MŠ.....	8
3.6 Personální zajištění.....	8
3.7 Spoluúčast rodičů.....	8
3.8 Spolupráce se ZŠ.....	9
3.9 Spolupráce se zřizovatelem.....	9
3.10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.11 Vzdělávání dětí nadaných.....	10
3.12 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let.....	10
3.13 Vzdělávání dětí s povinnou školní docházkou.....	11
3.14 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	11
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	12
4.1 Charakteristika tříd.....	12
4.2 Metody a formy práce.....	12
4.3 Kritéria pro přijímání dětí do MŠ.....	13
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	14
5.1 Vize MŠ.....	14
5.2 Dlouhodobé cíle výchovy a vzdělávání.....	15
5.3. Přístupy, metody a formy práce.....	17
5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných.....	18
5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí mladších tří let.....	18
5.7 Zajištění průběhu vzdělávání dětí -cizinců a dětí pocházejících z jiného jazykového a kulturního prostředí	19
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	19
6.1 Klíčové kompetence.....	19
6.2 Tématické integrované bloky.....	22
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	36

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název programu:	„KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ“
ŠVP vytvořila:	Bc. Bára Macháčková, Petra Bartoňová
Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Rájec, okres Šumperk, příspěvková organizace
Adresa školy:	Rájec 49, Zábřeh, 789 01, okres Šumperk
Ředitelka školy:	Mgr. Jana Grünwaldová
Telefon, e-mail:	603 546 286, grunwaldova.j@seznam.cz
Vedoucí učitelka MŠ:	Bc. Bára Macháčková
Telefon, e-mail MŠ:	603 545 320, ms.rajec@seznam.cz
Webové stránky:	www.zsmsrajec.cz
IČO:	750 29 081
IZO:	650 022 319
Zřizovatel:	Obecní úřad Rájec, Rájec 98, 789 01 Zábřeh
Telefon, e-mail:	724 187 200, obec.rajec@seznam.cz

2 **OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**

Mateřská škola Rájec je právním subjektem od 1.12. 2002. Jejím zřizovatelem je obec Rájec.

Mateřská škola je umístěna v přízemí víceúčelové budovy obecního úřadu. Jedná se o budovu postavenou v roce 1938, která byla v roce 1972 a 2001 postupně renovovaná. Stojí v bezprostřední blízkosti hlavní silnice. Z bezpečnostních důvodů proto byly vstupní dveře zřízeny ze zadní části budovy.

Mateřská škola je jednotřídní škola s kapacitou 24 dětí.

Mateřská škola je rozčleněna na větší hernu, třídu, která slouží jako druhá herna a zároveň jako prostor ke tvoření, jídelnu a stabilní ložnici.

V roce 2001 byly dokončeny úpravy sociálního zařízení a kuchyňky. V roce 2016 byla zahájena výměna nábytku ve všech místnostech, která byla v roce 2017 dokončena. Mateřská škola je dostatečně vybavena hračkami, pomůckami, tv nářadím a vše je umístěno tak, aby byly dětem dostupné. Děti se svými pracemi podílí na výzdobě prostředí.

Sousední budovou mateřské školy je školní jídelna, která zajišťuje stravu pro MŠ i ZŠ. Vybavení školní kuchyně je postupně obnovováno a modernizováno.

Vytápění MŠ je zajištěno plynem.

Mateřskou školu obklopuje dostatečně velká školní zahrada s pískovištěm, houpačkami, průlezkami, kolotočem a skluzavkou. Celá zahrada je po rekonstrukci z prostředků obce a z fondů EU. Provozovatelem je obec Rájec. Dopoledne slouží pro potřeby MŠ a odpoledne pro děti z obce. Od silnice je chráněna domy a plotem. Na zahradě se nachází renovovaný dětský altánek, který v letních měsících slouží jako letní jídelna.

Okolí MŠ obklopuje krásná příroda, kterou mateřská škola hojně využívá k procházkám a pozorování přírody.

Prostředí MŠ je neustále zvelebováno neustálou péčí zaměstnanců, výzdoba je pravidelně obměňovaná.

Mateřská škola spolupracuje se Základní školou a obcí Rájec.

3 **PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**

3.1 **Věcné vybavení**

Mateřská škola má prostorové uspořádání, které vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům a počtu dětí. Ve třídě a v jídelně jsou židličky a stolky tří velikostí i místo kde mohou děti relaxovat. Velkou výhodou je stabilní ložnice, kde děti odpočívají po obědě. Herny jsou vybaveny novým nábytkem, kde je uloženo dostatečné množství hraček pro všechny chlapce i dívky různých věkových skupin. Hračky, hry a materiály pro jednotlivé typy her a činností jsou umístěny většinou v otevřených policích do výše očí dítěte, kde si je děti samostatně berou. Jsou průběžně obměňovány a doplňovány. Děti se svými výtvy, které jsou v souladu s tématy, podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Jsou umístovány tak, aby si je mohly prohlížet společně se svými rodiči.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje školní zahrada umožňující dětem rozmanité pohybové, tvořivé, pracovní a další činnosti. Je vybavena průlezkami, kolotočem, skluzavkou, houpačkami, pískovištěm a altánkem, který slouží jako jídelna a výtvarna v letních měsících.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 **Živospráva**

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Dětem je nabízen dostatek ovoce a zeleniny.

Je zajištěn celodenní pitný režim, jak v budově školy, tak i venku na zahradě.

Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány odpovídající intervaly.

Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby pokrm alespoň ochutnaly. Mají možnost si říct o množství podávaného jídla.

Děti mají dostatek volného pohybu na zahradě, v okolí obce a v rámci možností i v MŠ. Spací aktivity dětí jsou upraveny podle individuálních potřeb dětí, všechny děti odpočívají 20 – 30 minut, po té jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny klidové činnosti. Do spaní v MŠ nikdo děti nenutí.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností a schopností, děti mohou kdykoli relaxovat v klidných koutcích třídy.

Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim.

Všichni zaměstnanci školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Všechny děti mají stejná práva, možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován ani zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme v dítěti nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. S dětmi si společně vytváříme jasná pravidla chování ve skupině a to tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem.

3.4 Organizace dne v MŠ

Provoz školy začíná v 6,15 hod. a končí v 15,45 hod.

Příchod a odchod dětí není vymezen, vychází z potřeb rodičů a dětí po dohodě s rodiči.

Za bezpečnost dětí odpovídají po celou dobu pobytu v mateřské škole pedagogické pracovnice, a to od doby převzetí od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jeho předání zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě – jen na základě písemného pověření.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby a možnosti dětí. Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený.

Pro realizaci plánovaných činností učitelky vytváří vhodné materiální podmínky.

Denní řád je rozvolněný, vychází z potřeb dětí a nahodilých situací.

Pro pobyt venku je využívána jak školní zahrada, tak okolní příroda.

Děti společně odpočívají v ložnici v postýlkách, před odpočinkem je zařazena četba pohádek. S doplňkovými aktivitami jsou rodiče seznamováni na schůzce rodičů, individuálně, písemnou formou na nástěnce v MŠ nebo prostřednictvím webu školy a sociálních sítí.

6:15 – 8:30	<i>Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovníkům do třídy, volně spontánní zájmové aktivity</i>
8:30 – 9:00	<i>Pohybové aktivity, logopedické chvílky</i>
9:00 – 9:30	<i>Osobní hygiena, dopolední svačina</i>
9:30 – 10:00	<i>Volné činnosti a aktivity řízené pedagogickými pracovníky, zaměřené především na hry a zájmové činnosti, řízené aktivity</i>

10:00 – 12:00	<i>Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, případně náhradní činnost</i>
12:00 – 12:30	<i>Oběd a osobní hygiena dětí</i>
12:30 – 14:30	<i>Spánek a odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, Maxík – stimulační program pro předškoláky</i>
14:30 – 14:45	<i>Odpolední svačina, osobní hygiena</i>
14:45 – 15:45	<i>Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy</i>

3.5 Řízení MŠ

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou vymezeny v pracovních náplních jednotlivých pracovníků. Zřizovatelem MŠ je obec Rájec, která hradí provozní náklady i investiční výdaje. Dalším zdrojem příjmu je platba za předškolní vzdělávání, kterou hradí ve výši 350,- Kč zákonní zástupci za dítě. Poslední rok předškolního vzdělávání je bezplatný.

Vedením mateřské školy a zpracováním ŠVP je pověřena vedoucí učitelka Petra Bartoňová. ŠVP zpracovává ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Plán se opírá o analýzu předchozí situace, využívá zpětnou vazbu. Kontrolní a evaluační činnost se snaží zahrnout všechny stránky MŠ.

Vedoucí učitelka provádí kontrolu podřízených pracovníků, jedná s rodiči, organizačně zajišťuje chod mateřské školy.

Přijímání nových pracovníků, úprava úvazků a další změny v pracovních smlouvách, stejně jako přijímací řízení, je v kompetenci ředitelky školy.

Ředitelka vyhodnocuje práci jednotlivých zaměstnanců, ti se samy hodnotí formou dotazníků.

3.6 Personální zajištění

Vedoucí učitelka – Bc. Bára Macháčková

Učitelka – Petra Bartoňová

Asistent pedagoga a školní asistent – Iveta Crháková

Školnice – Vladimíra Keprtová

Vedoucí školní jídelny – Kateřina Kubová

Kuchařka – Daniela Portyšová

Všechny pedagogické pracovnice na našem zařízení jsou kvalifikované. Pedagogové se sebevzdělávají, navštěvují odborné semináře, studují odbornou literaturu. Učitelky se snaží pracovat jako tým, předávají si vzájemně poznatky z praxe i ze seminářů.

Všichni pracovníci MŠ jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly. Překrývání učitelek je využito k nejnáročnějším částem dne – řízená činnost, příprava na pobyt venku, pobyt venku, příprava na oběd, oběd.

Bohužel není doporučené překrývání učitelek splněno. Důvodem je kratší úvazek jedné učitelky, nedostatečné finanční krytí tříd s menším počtem dětí. V takových případech se škola snaží zajistit další dospělou osobu (šablony – chůva, školní asistent).

3.7 Spoluúčast rodičů

Naším záměrem je navázat úzkou spoluprací s rodinou. Již při přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost nahlédnout do prostor školy. Naši spoluprací zahajujeme vždy na začátku školního roku informativní schůzkou. Rodiče mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů a námětů.

Pravidelně s rodiči formou dotazníků konzultujeme uzavření MŠ. Rodiče se účastní na odpoledních akcích – tvořivých dílnách, odpoledních akcích školy, besídkách, Den matek, zveme je na Rozloučení s předškoláky.

S výrobky dětí, s výtvarnými pracemi, jsou rodiče seznamováni na nástěnkách v mateřské škole.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projevili-li zájem, mohou spolurozhodovat při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

3.8 Spolupráce se ZŠ

Jak základní škola, tak naše mateřská škola vytváří nové možnosti vzájemného poznání. Společně se účastníme koncertů, divadelních představení a různých programů pořádaných v mateřské škole i základní škole. Společně připravujeme Velikonoční výstavu výtvarných prací dětí ze ZŠ i MŠ. Společně připravujeme i různé akce pro děti, jako například Maškarní karneval, Den dětí a další.

Předškoláci navštěvují na konci školního roku ZŠ v tzv. nultém ročníku, aby se seznámily s prostředím ZŠ.

3.9 Spolupráce se zřizovatelem

Spolupráce je na velmi dobré úrovni. Obecní úřad Rájec pomáhá při zajišťování havarijních situací, větších oprav, při údržbě školní zahrady (sečení trávy).

Zástupci obecního úřadu jsou zváni na akce pořádané mateřskou školou (vánoční besídka, vánoční koncert, rozloučení s předškoláky).

Děti vystupují s kulturním programem na akcích pořádaných OÚ Rájec.

3.10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.
- Učitelé respektují individuální potřeby a možnosti dítěte.
- Učitelé a vedení školy využívají poradenské pomoci školských poradenských zařízení
- Učitelé upravují metody a formy vzdělávání, hodnocení, organizaci výuky, zabezpečují individuální přístup k dítěti.
- Rodiče podepisují informovaný souhlas s IVP
- Učitelé, nebo vedoucí pracovníci vypracují individuální vzdělávací plán (IVP) do jednoho měsíce od podpisu doporučení rodičem.
- Ředitelka školy, nebo její zástupkyně na základě doporučení ŠPZ zajistí speciální učebnice, pomůcky a kompenzační pomůcky.
- Využití asistenta pedagoga, využití dalšího pedagogického pracovníka zajistí mateřská škola v případě doporučení ŠPZ
- Vzdělávání dětí se SVP probíhá v prostorách stavebně či technicky upravených.
- Vzdělávání dětí se SVP probíhá při snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- Mateřská škola spolupracuje s rodinou dítěte.
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je zpracován plán pedagogické podpory (PLPP)
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně vytvořen individuální vzdělávací plán (IVP)

3.11 Vzdělávání dětí nadaných

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Upravené podmínky platí pro mimořádně rozumově nadané děti, které jsou skupinově integrovány do běžné třídy nebo pro individuální integraci v běžné třídě.

- Třídní učitelky využívají pedagogické diagnostiky k vyhledávání dětí nadaných.
- Učitelé respektují individuální potřeby a možnosti dítěte.
- Učitelé a vedení školy využívají poradenské pomoci školských poradenských zařízení
- Učitelé upravují metody a formy vzdělávání, hodnocení, organizaci výuky, zabezpečují individuální přístup k dítěti.
- Dítě, které jeví známky nadání, dále podporují, rozvíjí.
- Spolupracují se zákonnými zástupci dítěte.
- Využívají spolupráce s ŠPZ.
- Poskytují podpůrná opatření 2. - 4. stupně v souladu s doporučením ŠPZ
- V případě poskytnutí podpůrného opatření 2. - 4. stupně vypracují na základě doporučení ŠPZ IVP.
- Ředitelka školy, nebo její zástupkyně na základě doporučení ŠPZ zajistí speciální učebnice, pomůcky a kompenzační pomůcky.

3.12 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Pro zajištění bezpečnosti jsou zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty.
- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

3.13 Vzdělávání dětí s povinnou školní docházkou

- Povinné předškolní vzdělávání se novelou školského zákona vydanou pod číslem 178/2016 Sb. vztahuje na děti, které dovrší k 31.8. pěti let, nemají hluboké mentální postižení a pobývají na území našeho státu déle jak 90 dnů.
- Povinné předškolní vzdělávání probíhá 4 hodiny denně, a to v době od 8.00 do 12.00 hodin v pracovních dnech kromě období školních prázdnin
- Dítě má právo se vzdělávat po celou dobu provozu MŠ
- Zákonný zástupce je povinen omluvit dítě z předškolního vzdělávání do třech pracovních dnů osobně, telefonicky nebo písemně
- Omluva musí mít i písemnou formu v omluvných listech se zaznamenáním data a s podpisem zákonného zástupce
- Mateřská škola je povinna poskytovat vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření znemožněna osobní přítomnost více než poloviny dětí, u kterých je předškolní vzdělávání povinné.

3.14 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka zajistí pedagogičtí pracovníci jazykovou podporu od samotného nástupu do MŠ, aby byl zajištěn plynulý přechod do základního vzdělávání

- Pokud mateřskou školu navštěvují v povinném předškolním vzdělávání alespoň 4 cizinci zřídí ředitel MŠ skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu
- Vzdělávání v této skupině je rozděleno do dvou bloků v průběhu týdne

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Charakteristika tříd

Mateřská škola má jednu heterogenní třídu, do které jsou zařazovány děti od 3 do 6 let, popřípadě do 7 let - děti s odloženou školní docházkou. Formy a metody práce jsou voleny podle věku dětí, jejich aktuálním potřebám a potřebám výchovné práce. Ve třídách jsou herní koutky zaměřené na určitou činnost dětí – kuchyňka, dílna s nářadím, koutek se stavebnicemi, výtvarný koutek apod.

4.2 Metody a formy práce

Komunikace a interakce s dítětem a podmínky, za kterých probíhá, jsou nejzákladnější metodou práce v MŠ. V naší mateřské škole se snažíme při výchovně vzdělávacím procesu zvážit, co je v dané situaci dítěti prospěšné a volit pro dítě neoptimálnější metodu.

Využíváme metody založené na prožitku:

- Společné vycházky přírodou
- Ranní pozdravení v kruhu, tvorba společných rituálů
- Společný zpěv (jsem součástí tohoto hlasu)
- Přinést si svou hračku (pocit vlastnění z domova)
- Dramatizace příběhů

Metody založené na vzoru:

- Starší dítě je vzorem mladšímu dítěti, učitelka je vzorem staršímu dítěti
- Učitelka je vzorem pro děti v chování i běžných činnostech
- Práce s příběhy a pohádkami

Metody založené na hře:

- Dítě má dostatek času a prostoru pro volnou hru
- I při hře řízené si může dítě vybrat, jakým způsobem se do hry zapojí

Metody založené na manipulaci a experimentu:

- Manipulace s kostkami, stavebnicemi, přírodninami
- Experimenty s barvami
- Experimenty se slovy
- Experimenty s čísly

Metody založené na komunikaci:

- Předcházení a řešení problémů
- Komunitní kruh (naslouchání druhým)
- Dokončování příběhu (jak to dopadlo)

Metody založené na tvoření:

- Hry v písku a s pískem
- Tvoření z papíru, textilu, přírodnin a dalších materiálů
- Modelování
- Výzdoba třídy
- Tvorba příběhů

Metody založené na myšlenkových operacích:

- Řešení hádanek
- Řešení každodenních situací
- Společné plánování činností, aktivit, usměrňování

Formy práce

- Skupinová práce
- Individuální práce
- Frontální práce
- Prožitkové učení
- Kulturní programy
- Tematické vycházky
- Účast rodičů na akcích MŠ
- Vystupování na veřejnosti
- Poznávací výlety
- Komunitní kruh
- Řízený rozhovor
- Spoluvytváření a dodržování pravidel chování ve třídě
- Dodržování hygienických pravidel
- Dodržování bezpečnostních pravidel
- Sebehodnocení dětí

Nabízíme tyto aktivity:

- Společné návštěvy divadelních představení v KD Zábřeh a v divadle Šumperk
- Besedy v knihovně v Zábřehu
- Odpolední akce s rodiči (Uspávání broučků a lampionový průvod, Slet čarodějů a čarodějnic, opékání špekáčků, předvánoční dílničky, rozloučení s předškoláky,...)
- Kulturní programy dětí na vánoční besídce a ke Dni matek
- Výstava výtvarných prací dětí na Velikonoční výstavě v ZŠ
- Kurzy ledního bruslení na zimním stadionu v Šumperku
- Celodenní výlet
- Škola v přírodě
- Kurz plavání
- Projektové dny
- Různá kulturní a zážitková představení v prostorách MŠ

4.3 Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Děti jsou přijímány pro následující školní rok „ **Zápisem do MŠ** „, který se koná v termínu od 2.5. do 16.5. v mateřské škole. Oznámení o zápisu je zveřejněno na budově mateřské školy, za výlohou obchodu v obci formou plakátu, vyhlášeno místním rozhlasem a na webových stránkách školy.

Zápisu se zúčastní rodič s dítětem, přinese si s sebou rodný list dítěte, svůj občanský průkaz a vyplněnou a pediatrem potvrzenou „**Žádost o přijetí dítěte do MŠ**“, včetně potvrzení o povinném očkování, kterou si dopředu vyzvedne v mateřské škole nebo na webových stránkách školy. O zařazení dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy, a to podle „**Kritérií pro přijímání dětí do mateřské školy**“.

1. děti, které plní povinnou předškolní docházku s trvalým bydlištěm v obci Rájec, tj. k 31. 8. dosáhnou věku pěti let
2. děti s trvalým bydlištěm v obci Rájec, které k 31. 8. dosáhnou věku čtyř let
3. děti s trvalým bydlištěm v obci Rájec, které k 31. 8. dosáhnou věku tří let
4. děti zaměstnanců ZŠ a MŠ Rájec
5. děti z nespádových oblastí dle věku od nejstaršího po nejmladší

Rodiče jsou informováni zveřejněním seznamu přijatých/nepřijatých dětí (dítěti je přiděleno registrační číslo, pod kterým se eviduje a zpracovává spis), který je vyvěšen po dobu 15-ti dní na přístupném místě mateřské školy a doručení „**Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ**“, vydaném ředitelkou do 30 dnů od zahájení řízení. V případě zamítnutí žádosti je rozhodnutí doručeno uchazeči, resp. zákonnému zástupci do vlastních rukou osobně nebo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.

Mateřskou školu navštěvují děti ve věku od **3** do **6** let, popřípadě do 7 let děti s odloženou školní docházkou.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vize MŠ

V centru zájmu naší pozornosti musí být především dítě a uspokojení všech jeho potřeb. Předškolní vzdělání se stává důležitou součástí systému vzdělávání a my si musíme uvědomit velkou zodpovědnost, protože určité specifické dovednosti a návyky se vytváří nejnanejprve právě v předškolním období. Mateřská škola by měla přispívat především k tělesné, duševní a

společenské pohodě dítěte, snažit se o zprostředkování prožitků. Vycházíme především z principu, že dítě by mělo BÝT PŘI TOM. To znamená, mít možnost SLYŠET, VIDĚT, DOTÝKAT SE A PROŽÍVAT. Budeme se více zaměřovat na zážitkové aktivity, skrze které si děti opravdu prožijí výchovně - vzdělávací proces a osvojí si tak znalosti, dovednosti, postoje a návyky, které jim chceme předat. Vždy vycházíme z toho, co děti již znají, obklopuje je, je jim blízké.

Význam předškolního vzdělávání však není pouze v osvojení znalostí, dovedností a návyků, ale napomáhá dítěti především v oblasti socializace, sociální interakce a komunikace. Vytváří se zde specifické sociální prostředí, které je pro vývoj dítěte velice důležité. V mateřské škole musí být vytvářeno prostředí spolupráce a aktivity. Každé dítě by mělo být rozvíjeno v souvislosti s jeho individuálními zvláštnostmi a s důrazem na jeho sebevědomí. Jen dítě, které věří ve vlastní síly je schopno úspěšně a bez stresů zvládnout start do školy a později i do života. Snažíme se všichni hledat na co má dítě nadání, co ho baví, aby nám z dětí nevyrostli lidé bez zájmu.

Dalším důležitým úkolem je péče o jazykový projev dětí. Znamená to nejen péči o výslovnost, ale i rozvoj souvislého vyjadřování a celkové porozumění řeči. Vzhledem k tomu, že rozvoj řeči souvisí s rozvojem mozku, je třeba cílevědomě ovlivňovat smyslové vnímání i ostatní poznávací procesy.

Cílem mateřské školy je ještě pomáhat vytvářet vztah k místu kde žijí a s tímto svým okolím se blíže seznamovat.

Naší vizí je dítě připravené nejen na školu, ale především pro život. Je to „absolvent“, který se umí samostatně rozhodovat, orientuje se bez větších problémů v nových situacích i problémech úměrně svému věku, snaží se o kreativní hledání optimálních variant, je schopný komunikace s lidmi, je empatický, asertivní, ale nejedná agresivně. Je připraven cíleně přijímat další poznatky, učení ho zajímá a je schopný pracovat ve skupině. Uvědomuje si svoje silné i slabší stránky a přiměřeně věří ve svoje síly.

Mise školy (poslání)

Naše škola poskytuje předškolní vzdělání uložené školským zákonem. Chceme být škola, která uplatňuje moderní metody, ale nezapomínat na osvědčené postupy. Chceme seznamovat s dnešní technikou, ale nezapomínat na tradice. Chceme vychovávat člověka pro globální svět, ale nezapomínat na národní identitu. Chceme vychovávat člověka se zdravým sebevědomím, ale nezapomínat na respektování ostatních. Chceme školu pro děti, ale i pro jejich rodiče a zaměstnance, kteří budou motivováni k profesnímu růstu a dobré práci.

5.2 Dlouhodobé cíle výchovy a vzdělávání

Rozvíjíme děti ve třech oblastech, v oblasti psychické, fyzické a sociální. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je

zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.

Hlavní cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.

Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

CESTY K NAŠIM CÍLŮM

Vzdělávání dětí maximálně přizpůsobovat fyziologickým, sociálním a emocionálním potřebám dětí.

Respektovat individualitu každého dítěte. Každému dítěti poskytovat pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje.

Vycházet ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte.

Pro realizaci cílů využívat metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí.

Vše zakládat na přímých zážitcích dětí.

Podporovat dětskou zvědavost a potřebu objevovat.

Poskytovat takové vzory chování, které jsou vhodné k nápodobě a přejímání.

Podporovat radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové.

Uplatňovat spontánní i řízené aktivity, jejich vyváženost.

Provázet dítě na jeho cestě k poznání.

Připravovat dětem prostředí a nabízet příležitosti k poznávání, přemýšlení a porozumění všemu kolem nás.

PRŮBĚŽNÉ CÍLE, KTERÉ JSOU NAPLŇOVÁNY KAŽDODENNÍ ČINNOSTÍ

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, náčiním a výtvarným materiálem)
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- soustředit se na činnost a její dokončení

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování apod.
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, řešit konflikt dohodou
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole, na veřejnosti
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky
- uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělým i s dětmi (zdravit dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

5.3 Přístupy, formy a metody práce

Respektujeme individuální zvláštnosti, potřeby každého dítěte. Při vzdělávání vycházíme z přímých zážitků dětí, z blízkého okolí, z rodiny, zážitky s kamarády... Vzdělávání probíhá formou hry ve skupinách, ale také formou činností. V hojné míře využíváme pochvalu a povzbuzení. Podporujeme přirozenou dětskou zvědavost a potřebu stále něco objevovat. Uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení. Nové poznatky dětem předáváme nenásilnou formou, přirozeně během her a činností. Snažíme se využít každou příležitost, která se nám nabízí. Podněcujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a dovednosti.

Do hry se snažíme vtáhnout nenásilnou formou a vhodnou motivací další děti a vést je ke vzájemné spolupráci, komunikaci a radosti být spolu, radosti z nového poznání. Ve vzdělání využíváme přirozeného toku dětských myšlenek, spontánnosti dětí. Při výběru hry nebo činnosti necháváme dětem možnost vlastní volby podle zájmu. Ve vzdělávání využíváme situace, které poskytují dítěti srozumitelné, praktické ukázky životních souvislostí – řešení problémů, komunikace s dospělým, vztahy mezi kamarády...

Dítě se tak učí dovednostem, poznatkům ve chvíli, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl. Různé situace můžeme pro děti formou hry také vytvářet, uplatňovat metody situačního učení. Svým chováním a postoji poskytujeme v průběhu dne v MŠ dítěti vzor. Využíváme tak dětské spontánnosti a přirozené nápodoby. Ve vzdělávacím procesu uplatňujeme i aktivity řízené vhodně pedagogem. Motivované cílené a plánované učení probíhá zpravidla ve skupinkách nebo se dětem věnujeme individuálně. Snažíme se být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním a probouzet v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

1. Realizaci podpůrných opatření 1. stupně provádí škola formou plánu pedagogické podpory (PLPP).

PLPP vyhotoví třídní učitelky na základě pedagogické diagnostiky.

S PLPP seznámí rodiče dětí a dále s nimi spolupracují.

PLPP pravidelně vyhodnocují - nejpozději po 3 měsících.

Pokud realizovaná opatření nevedou k požadované změně a uplynula lhůta stanovená pro jejich vyhodnocení, očekávaná efektivita se nenaplnila, škola prostřednictvím třídních učitelek iniciuje vyšší stupeň podpory, péče o žáka se tedy realizuje v plné součinnosti se ŠPZ.

2. Podpůrná opatření 2.-5. stupně se realizují dle doporučení ŠPZ (PPP, SPC)

Podpůrná opatření spočívají v :

- Poradenské pomoci školy a ŠPZ.
- Úpravě metod a forem vzdělávání, možných úprav hodnocení, organizace výuky včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče v rozsahu disponibilních hodin, pedagogické intervence (podpora přípravy na školu, rozvoj učebního stylu žáka).
- Úprava obsahu a očekávaných výstupů vzdělávání.
- Vzdělávání dle IVP (vypracuje třídní učitelka do jednoho měsíce od podpisu doporučení rodičem).
- Využívání speciálních učebnic, pomůcek a kompenzačních pomůcek.
- Využití asistenta pedagoga, využití dalšího pedagogického pracovníka.
- Vzdělávání v prostorách stavebně či technicky upravených.
- Snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- Spolupráce s rodinou dítěte.

Pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP.

Pro děti s priznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP, PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

- Třídní učitelky využívají pedagogické diagnostiky k vyhledávání dětí nadaných.
- Dítě, které jeví známky nadání, dále podporují, rozvíjí.
- Spolupracují se zákonnými zástupci dítěte.
- Využívají spolupráce s PPP
- Poskytují podpůrná opatření 2. - 4. stupně v souladu s doporučením ŠPZ
- V případě poskytnutí podpůrného opatření 2. - 4. stupně vypracují na základě doporučení ŠPZ IVP.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí mladších tří let věku

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Pro zajištění bezpečnosti jsou zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty.
- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

5.7 Zajištění průběhu vzdělávání dětí -cizinců a dětí pocházejících z jiného jazykového a kulturního prostředí

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných pomůcek vhodných k rozvíjení jazykových dovedností
- Pokud jsou ve třídě alespoň 4 děti – cizinci, ředitel MŠ zajistí vytvoření skupiny pro řádnou jazykovou přípravu
- Vzdělávání v jazykové skupině bude probíhat 2 x týdně určeným pedagogem
- Pedagogičtí pracovníci budou při všech denních činnostech dbát na to, aby byli pro dítě správným vzorem v jazykové gramotnosti

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Klíčové kompetence

Realizací tematických bloků, které nabízí dětem různé aktivity, prožitky, poznatky, dovednosti a zkušenosti, může dítě získávat činnostní výstupy, kompetence. Kompetence jsou soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti a uplatnění každého jedince. Pro etapu předškolního

vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence, které jsou rozpracovány v Rámcovém vzdělávacím programu.

Jsou to:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Souborem klíčových kompetencí si vytváříme představu, kam směřovat děti, oč usilovat. Jsme si vědomi toho, že ne každé dítě této úrovně dosáhne. Přesto se plněním jednotlivých cílů a úkolů našeho ŠVP snažíme dosahovat úrovně klíčových kompetencí. Klíčové kompetence jsou pro nás vodítkem, kam směřovat.

Kompetence k učení

dítě je schopno přijímat poznatky (procvičování paměti, encyklopedie, básně, písně, jak je může uplatnit, co si může samo vzít)

Kompetence k řešení problémů

ranní hry, puzzle, labyrinty, problémy mezi dětmi, nechat děti, aby si poradily ve všech činnostech samy

Kompetence komunikativní

určuje více forem dialogu, učitelka nechá prostor pro vyjádření dramatizace, četba, hry s písmenky

Kompetence sociální a personální

učitelka nechává děti, aby samy měly možnost se projevit, neorganizuje, děti se pohybují v mezích pravidel, mají možnost volby materiálu, techniky

Kompetence činnostní a občanské

dělení o hračku, děti mají právo vstát, ale nebudit ostatní

ČINNOSTI, KTERÝMI V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE VYTVÁŘÍME ZÁKLADY KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Co v naší mateřské škole dítě dělá, když si osvojuje základy **kompetence k učení**:

- pozoruje přírodu ve všech ročních dobách, získává elementární poznatky o zákonitostech změn v přírodě, o střídání ročních období
- všímá si předmětů, dějů a jevů kolem sebe, získává nové zkušenosti, využívá je ve hře i práci
- vyhledává v knihách ilustrace a obrázky na dané téma
- pozná některá velká písmena a některé číslice a pojmenuje je, pozná svoje jméno napsané tiskacími písmeny

- soustředí se na činnost, dokončí, co začalo
- pracuje podle pokynů učitelky

Co v naší mateřské škole dělá dítě, když si osvojuje základy **kompetence k řešení problémů**:

- srovnává, počítá a třídí předměty podle daného pravidla (tvar, počet, barva, velikost, materiál)
- přemýšlí o problému, řeší problémové otázky (Proč? Jak? Co by se stalo, kdyby ? apod.), hledá na ně odpověď
- umísťuje předměty podle daného pravidla – chápe prostorové pojmy, orientuje se v rovině, zpracuje soubory otázek, srovnává je a třídí podle daného pravidla
- třídí obrázky podle posloupnosti děje, časových vztahů
- tvoří z různých druhů stavebnic a materiálů, experimentuje s nimi

Co v naší mateřské škole dělá dítě, když si osvojuje základy **komunikativní kompetence**:

- domluví se bez zábran s dospělými i ostatními dětmi
- pozdraví, požádá, poděkuje, omluví se
- slovně vyjádří vlastní přání a potřeby
- sděluje bez ostychu svoje zážitky
- dodržuje pravidla při dialogu – neskáče druhým do řeči, nechá je domluvit, při dialogu se dívá do očí, mluví přiměřeně hlasitě

Co v naší škole dělá dítě, když si osvojuje základy **sociální a personální kompetence**:

- samostatně se rozhoduje a nese za svá rozhodnutí důsledky – při hře, stolování apod.
- chová se slušně a ohleduplně k ostatním, podělí se o hračku, střídá se ve vedoucí roli
- spolupracuje s ostatními při hře i pracovních činnostech
- zapojuje se do pohybových, hudebně pohybových her a tanečků s ostatními dětmi
- dodržuje dohodnutá pravidla chování a jednání v mateřské škole
- dodržuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku s ostatními dětmi a dospělými
- hodnotí svoje činnosti a její výsledky i činnosti a výsledky ostatních

Co v naší škole dělá dítě, když si osvojuje základy **činnostní a občanské kompetence**:

- dodržuje dohodnutá pravidla
- šetří hračky, pomůcky, předměty denní potřeby a správně s nimi manipuluje
- plní úkoly, dokončí započatou práci
- zapojuje se do dění ve škole, v obci (akce školy, besídky, svátky, oslavy)
- zhodnotí výsledek své práce i práce ostatních, ocení výsledek práce ostatních
- chová se šetrně ke svému okolí, zapojuje se do třídění odpadu
- seznamuje se s účelem významných budov v obci (škola, KD, obecní úřad, prodejna, kaple), kreslí je, staví z kostek, vyrábí z různých materiálů
- seznamuje se s významem místních přírodních památek, pozoruje mraveniště na vycházkách
- seznamuje se s různými pracovišti, výsledky a významem lidské práce – exkurze na pracoviště

6.2 TÉMATICKÉ INTEGROVANÉ BLOKY

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozpracován do čtyř integrovaných bloků, které vymezují charakteristiku hlavního smyslu, příležitosti, s kterými se děti setkávají, dále záměry, cíle jednotlivého bloku a výstupy, kterých by měly děti dosáhnout zpravidla na konci předškolního období. Tyto integrované bloky jsou obohaceny dílčími projekty a doplňkovým programem. Dílčí projekty mají také své cíle a vzdělávací nabídku, vstupují do jednotlivých integrovaných bloků na základě volby a potřeb pedagogů. Toto rozpracování je předmětem třídního vzdělávacího programu. Integrované bloky jsou pro všechny pedagogy závazné, z nich pak mohou pedagogové tvořit podtémata ve svém TVP dle potřeb, situací, nabízí dostatek prostoru pro jejich tvořivost, pro možnost reagovat na aktuální podmínky třídy. Pedagogové též pracují se stanovenými záměry z jednotlivých integrovaných bloků ve svých TVP, transformují je do podoby, která odpovídá potřebám diagnostiky třídy.

Integrované bloky

- I. *Integrovaný blok – Skřítek Podzimníček*
- II. *Integrovaný blok – Paní Zima*
- III. *Integrovaný blok – Jarní víla*
- IV. *Integrovaný blok – Sluneční královna*

- I. **Integrovaný blok – Skřítek Podzimníček**

Činnostní charakteristika

Děti se seznamují a průběžně se adaptují na prostředí mateřské školy. Seznámí se s kamarády, se svou značkou a místem, kam se odkládají věci. Vytvoříme si společná pravidla třídy. Rozvineme schopnosti a dovednosti důležité pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem a vrstevníkům. Pomocí prostorových vztahů (nad, pod, za aj.) seznámíme děti s prostředím mateřské školy, ale také s jejím okolím. Seznámíme se s plody podzimu, se sklizní ovoce, zeleniny a obilovin. Přiblížíme dětem význam lidské práce na poli i v zahradě. Výtvarné a pracovní aktivity budou zaměřeny především na práci s listy, přírodninami, s barvami a s jejich odstíny. Rozvoj pohybových dovedností bude zaměřen na hry v přírodě a zdolávání přírodních překážek. Budeme děti učit uvědomovat si změny v přírodě na podzim. Jak se připravují na zimu zvířátka v lese a kam odlétají ptáci. Naučíme se, že podzim přináší i jiné oblečení a také nemoci. Přiblížíme dětem důležitost vitamínů v naší stravě, právě v souvislosti s podzimní sklizní.

	Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka
Dítě a jeho tělo biologické	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky - Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - Osvojení poznatků o bezpečí a pohodě v prostředí - Rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> - Lokomoční pohybové a manipulační činnosti - Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti - Činnosti směřující k ochraně osobního bezpečí - Činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
Dítě a jeho psychika psychologické	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj komunikativních dovedností - Rozvoj relativní citové samostatnosti - Rozvoj schopnosti sebeovládání - Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet a rozvíjet - Získání schopností záměrně řídit svoje chování - Rozvoj paměti a pozornosti 	<ul style="list-style-type: none"> - společné rozhovory (vyprávění zážitků, příběhů) - samostatný slovní projev na určité téma - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů - spontánní hra - činnosti zajišťující spokojenost a radost - činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte - cvičení organizačních dovedností - výlety do okolí
Dítě a ten druhý interpersonální	<ul style="list-style-type: none"> - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - osvojení poznatků a schopností pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem - Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních - Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem 	<ul style="list-style-type: none"> - běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým - sociální a interaktivní hry - společné aktivity nejrůznějšího zaměření - aktivity podporující sbližování dětí - činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí (mateřská škola)

<p>Dítě a společnost sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poznávání pravidel společenského prostředí a jejich spoluvytváření - Rozvoj schopností žít ve společnosti ostatních lidí a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané - Rozvoj základních dovedností dítěte - Rozvoj schopnosti chovat se prosociálně a zvládat změny společenského prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivita vhodná pro přirozenou adaptaci dítěte - Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel - Aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
<p>Dítě a svět environmentální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije - Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí, o jejich vývoji a neustálých proměnách - Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit 	<ul style="list-style-type: none"> - Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody - Aktivita zaměřená k získávání praktické orientace v obci

	Očekávané výstupy	Rizika
--	-------------------	--------

<p>Dítě a jeho tělo biologické</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zvládat základní pohybové dovednosti - Zvládat sebeobsluhu - Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony - Rozlišovat, co prospívá zdraví a bezpečí - Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami - Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu - Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů - Ovládat koordinaci ruky a oka 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí - Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
<p>Dítě a jeho psychika psychologické</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - Porozumět slyšenému - Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých - Uvědomovat si svou samostatnost - Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla - Sledovat očima zleva doprava - Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat - Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - Zaměřovat se na to, co z poznávacího hlediska důležité - Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení - Učit se nazpaměť krátké texty - Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváření komunikativních zábran - Spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnosti v individuálním tempu

<p>Dítě a ten druhý interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho - Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat přátelství - Spolupracovat s ostatními - Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla - Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad, přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedodržování přijatých pravidel - Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
<p>Dítě a společnost sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování - Pochopit, že každý má ve společenství svou roli podle které je třeba se chovat - Chovat se s ohledem na druhé - Začlenit se do třídy - Adaptovat se na život ve škole a zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy - Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování 	<ul style="list-style-type: none"> - Nevšímavost k jednání nevhodného chování mezi dětmi

Dítě a svět environm entální	<ul style="list-style-type: none"> - Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí - Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se opakují - Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí - Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně
------------------------------------	--	--

II. Integrovaný blok – Paní Zima

Činnostní charakteristika

Pohádkou se děti seznámí s příchodem adventu a tradicemi Vánoc. Zaskotačíme si s čertíky a Mikulášem. Připravíme si krátké vánoční představení pro rodiče. Naučíme děti koledy, básničky a upečeme si vánoční cukroví. Celou mateřskou školu vyzdobíme do vánočního a zimního. Děti se pomocí pokusů dovědí o vlastnostech sněhu a ledu. Při sledování změn v přírodě nezapomeneme na zimní hostinu pro zvířátka. Podnikneme výlety do okolní přírody. Budeme hledat lesní zvířátka podle stop, krmit ptáčky a pozorovat vše, co nám nabízí zima. Zima přinesla také čas radovánek a dovádění na sněhu. Budeme rozvíjet dětskou fantazii v zimní přírodě, malovat do sněhu a stavět sněhuláky. Bobovat, zdolávat zimní překážkové dráhy a sněhové labyrinty. Pomocí encyklopedie a různých knížek se seznámíme se zimními sporty a zasportujeme si při zimní olympiádě. Seznámíme se s lidským tělem a různými nemocemi a způsoby, jak jim předcházet. Pohádky a písničky nás provedou obdobím Masopustu a masopustní rej vesnicí bude ohlašovat blížící se jaro.

	Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka
--	-----------------------	--------------------

<p>Dítě a jeho tělo biologické</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a její kvalitě - Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody - Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem - Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti - Smyslové a psychomotorické hry - Hudební a hudebně pohybové hry - Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí - Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků - Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci, nezdravých návyků a závislostí
<p>Dítě a ten druhý interpersonální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, verbálních i neverbálních <ul style="list-style-type: none"> - Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní - Posilování přirozených poznávacích citů - Rozvoj paměti a pozornosti - Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> - Dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry - společenské hry - sdílení a aktivní naslouchání druhému - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů <ul style="list-style-type: none"> - Recitace a zpěv - Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků - Smyslové hry - Činnosti zaměřené na seznamování se číselnými a matematickými pojmy - Kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinkách

<p>Dítě a společno st sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, vnímat a přijímat základní hodnoty - Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, příležitosti k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávaném 	<ul style="list-style-type: none"> - různorodé společné hry a skupinové aktivity - přípravy a realizace společných zábav a slavností - tvůrčí činnosti dramatické, výtvarné a hudební - setkávání se s uměním mimo mateřskou školu
<p>Dítě a svět environm entální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě - Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí

Očekávané výstupy	Rizika
-------------------	--------

<ul style="list-style-type: none"> - Sladit pohyb s rytmem a hudbou - Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru - Zvládat jemnou motoriku - Zvládat samostatné oblékání - Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc - Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím - Rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu zdravé výživy, o aktivním pohybu - Mít povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - Omezování spontánních pohybových aktivit - Absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností - Nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
<ul style="list-style-type: none"> - Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - Učit se z paměti krátké texty - Sledovat a vyprávět příběh, pohádku - Uvědomovat si své možnosti i limity - Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky - Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného - Učit se nová slova a aktivně je používat - Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení 	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváření komunikativních zábran - Nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte stresy a napětí - Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte - Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním

<ul style="list-style-type: none"> - Spolupracovat s ostatními - Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem - Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek porozumění a tolerance
<ul style="list-style-type: none"> - Vnímat umělecké a kulturní podněty - Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností - Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi 	<ul style="list-style-type: none"> - Přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů - Nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte
<ul style="list-style-type: none"> - Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké - Uvědomovat se nebezpečí a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit - Pomáhat a pečovat o okolní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči aktuálnímu dění

III. Integrovaný blok – Jarní víla

Činnostní charakteristika

Příroda nám poskytuje řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. To bude motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Děti budou pozorovat přípravu zahrádek a všimnout si, co vše se děje v trávě a v korunách stromů. Pomocí encyklopedií a pohádkových příběhů se naučí poznávat druhy jarních květin, mláďata domácích zvířat a ptáky vracející se z teplých krajín. V měsíci březnu děti seznámíme s významem knih, proč jsou pro člověka důležité a jak nás mohou obohatit. Společně vyzdobíme MŠ a oslavíme velikonoční svátky. Seznámíme se s lidovými zvyky a tradicemi. Zaměříme se na bezpečnost na cestách a komunikacích a naučíme se poznávat některé dopravní značky. V rámci ekologie uklidíme prostředí před mateřskou školou, vysvětlíme si význam životního prostředí. Čeká nás také týden kouzelného čarování a převleků čarodějníc. V květnu proběhne oslava svátku maminek. Připomeneme si, jak důležité je soužití v rodině. Dětem vysvětlíme, jakou funkci má rodina, jak fungují vztahy a povinnosti mezi jednotlivými členy. Vyrobíme s dětmi dárek ke Dni matek a připravíme divadelní představení nebo pásmo písní a básní na besídku. Seznámíme se s nejrůznějšími povoláními a vyzkoušíme, co obnáší.

	Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka
Dítě a jeho tělo Biologické	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti - Manipulační činnosti s předměty, pomůckami, materiálem - Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků -
Dítě a jeho psychika Psychologické	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj komunikativních dovedností - Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní - posilování přirozených poznávacích citů 	<ul style="list-style-type: none"> - Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace - Prohlížení knížek, encyklopedií - Námětové hry a činnosti - Řešení myšlenkových i praktických problémů - Činnosti zaměřené na chápání a osvojování poznatků
Dítě a ten druhý Interpersonální	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj kooperativních dovedností - Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> - Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým - Hraní rolí - Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách

<p>Dítě a společno st sociálně kulturní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se) - Rozvoj společenského i estetického vkusu - Rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků a dovedností dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> - Různorodé společné hry a skupinové aktivity - Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí - Tvůrčí činnosti
<p>Dítě a svět environm entální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách - Vytváření povědomí o rozmanitostech, vývoji a neustálých proměnách v přírodě - Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit - Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - Přirozené pozorování okolní přírody, vycházky do okolí - Sledování rozmanitostí a změn v přírodě - Využívání encyklopedií - Kognitivní činnosti (hledání otázek a odpovědí, objevování) - Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály - Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů - Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu

	Očekávané výstupy	Rizika
<p>Dítě a jeho tělo Biologick é</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí - Mít povědomí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> -

Dítě a jeho psychika Psychologické	<ul style="list-style-type: none"> - Vést rozhovor, porozumět slyšenému - Učit se nová slova a aktivně je používat - Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení 	<ul style="list-style-type: none"> - Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte a slabá motivace k nim - Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
Dítě a ten druhý Interpersonální	<ul style="list-style-type: none"> - Spolupracovat s ostatními - Rozdělit si úkol s jiným dítětem - Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek empatie
Dítě a společnost sociálně kulturní	<ul style="list-style-type: none"> - Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé - Domluvit se na společném řešení - Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte
Dítě a svět Environmentální	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí - Vnímat, že svět má svůj řád - Všimnout si změn v nejbližším okolí - Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu

IV. Integrovaný blok – Sluneční královna

Činnostní charakteristika

Čeká nás výlet, kde děti mohou aktivně využít svoje dosavadní znalosti. S dětmi z celého světa nahlédneme do tajů a krás planety Země a různých světadílů. Proletíme se do vesmíru, budeme objevovat různé planety, měsíc, slunce aj. Červen je měsícem loučení, a to nejen s

MŠ, ale především s předškolními dětmi, se kterými se rozloučíme společnou oslavou Rozloučení se s předškoláky.

V předprázdninovém období se děti seznámí, jak se chránit před úrazy a jaké nebezpečí nám kde hrozí. Příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody, zvířata budou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, pěveckých činností. Děti se setkají s péčí o druhé v souvislosti s přírodou, významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti. Činnosti budou přenášeny ven na školní zahradu nebo do přírody.

	Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka
Dítě a jeho tělo biologické	<ul style="list-style-type: none"> - Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> - Manipulační činnosti s věcmi a jejich praktické používání
Dítě a jeho psychika psychologické	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie - Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 	<ul style="list-style-type: none"> - Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii - Činnosti zaměřené na vytváření pojmů a osvojování poznatků - Výlety do okolí - Záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní
Dítě a ten druhý interpersonální	<ul style="list-style-type: none"> - Vytváření prosociálních postojů 	<ul style="list-style-type: none"> - Společná setkávání, povídání, sdílení - Aktivity podporující uvědomování si vztahu mezi lidmi - Hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
Dítě a společnost sociálně kulturní	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvoření povědomí a mezilidských morálních hodnotách - Seznamování se světem lidí, kultury a umění - Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňujícímu poznat rozmanitost kultur - Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku

Dítě a svět environmentální	<ul style="list-style-type: none">- Poznávání jiných kultur- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností	<ul style="list-style-type: none">- Kognitivní činnosti- Využívání práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
--------------------------------	---	--

	Očekávané výstupy	Rizika
Dítě a jeho tělo biologické	<ul style="list-style-type: none"> - Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami 	<ul style="list-style-type: none"> - Omezování samostatnosti dítěte
Dítě a jeho psychika psychologické	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjadřovat svou představivost a fantazii ve tvořivých činnostech - Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci - Těšit se z hezkých a příjemných zážitků - Učit se hodnotit svoje osobní pokroky 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti - Nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
Dítě a ten druhý interpersonální	<ul style="list-style-type: none"> - Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad - Bez zábran komunikovat s druhým dítětem - Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu přesto, že je každý jiný 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem - Příliš časté vystupování učitele v roli soudce
Dítě a společnost sociálně kulturní	<ul style="list-style-type: none"> - Přístupovat k druhým lidem bez předsudků - Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé 	<ul style="list-style-type: none"> - Nevhodný mravní vzor okolí

Dítě a svět environmentální	<ul style="list-style-type: none"> - Mít povědomí o širším společenském, přírodním a kulturním prostředí - Vnímat, že i svět lidí je rozmanitý a pozoruhodný 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné a nepřiměřené informace - Výběr a nabídka témat, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte
-----------------------------	--	--

7 Evaluační systém

Evaluace vnější:

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele
- vyhodnocování spolupráce s rodiči
- vyhodnocení spolupráce s širší veřejností
- vyhodnocování rodiči

Evaluace vnitřní je prováděna

- vyhodnocování podmínek vzdělávacího procesu
- vyhodnocování každodenních činností – rozhovor v ranním kruhu
- vyhodnocování dětmi – po ukončení činnosti
- shromažďování výsledků práce a fotodokumentace dítěte - Portfolio dítěte
- kontrolní činnosti ředitelky
- vyhodnocování ŠVP PV a souladu s RVP PV
- vyhodnocování ŠVP PV – IB
- vyhodnocování práce zaměstnanců školy

Plán evaluace

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
Děti	pozorování	průběžně	tř. učitelka	Okamžité hodnocení pozorování, provedení nápravy vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání
Výsledky vzdělávání	pozorování rozhovory	průběžně	tř. učitelka	Individuální písemné záznamy dětí (poznámky v záznamech o dětech) - info pro zák.

				zástupce - info odborným institucím
Diagnostika dětí	pozorování rozhovory písemné záznamy	2x ročně (říjen- listopad, květen -červen) průběžně	tř. učitelka	Záznamy o dětech do poznámek
Zdravotní stav dětí	záznamy z lék. zpráv	září	urč. učitelka	Záznam alergiků s alergeny pro ŠJ
ŠVP PV	dotazník pro uč. č. 1	konec šk. roku	řed. školy	Vyhodnocení dotazníků
Rodiče Práce, klima školy	dotazník pro zák. zástupce č. 3	konec šk. roku	řed. Školy ved. uč.	Vyhodnocení dotazníků
Zaměstnanci kvalita průběhu vzdělávání	Hospitace Vzájemné hospitace	Průběžně dle plánu hospitací	řed. školy, ved. uč. učitelka	Zápis z hospitace
Kvalita práce ped. pracovníků	autoevaluační dotazník pro uč. č. 4	konec šk. roku	řed. Školy ved. uč.	Vyhodnocení dotazníků
Spolupráce s ostat. MŠ	fotodokumenta ce	průběžně	řed. Školy ved. uč.	Webové stránky, kronika, fotogr.

Mateřská škola Rájec, okres Šumperk, příspěvková organizace

Rájec 49, 789 01 Zábřeh, IČO 750 29 081, Tel. 603 545 320

e-mail: ms.rajec@seznam.cz web: www.zsmsrajec.cz

Zpracovala: Bc. Bára Macháčková, vedoucí učitelka MŠ

Petra Bartoňová

ŠVP PV zpracován dne: 26. 8. 2021

Platný od: 1. 9. 2023

Projednán na pedagogické radě: 30. 8. 2023

.....

.....

.....
Mgr. Jana Grünwaldová, ředitelka školy